

Aan: Gemeenteraad
Van: Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)
Betreft: Kadernotitie Regionaal Beleidsplan 2020-2023
Datum: 6 maart 2019

Inleiding

Bij de bespreking van het nieuwe regionaal risicoprofiel VRHM 2020-2023 worden de gemeenteraden verzocht hun wensen kenbaar te maken voor het nieuwe regionaal beleidsplan VRHM 2020-2023 (artikel 15 Wet veiligheidsregio's). Het beleidsplan is, net als het risicoprofiel, een wettelijk planfiguur dat elke vier jaar moet worden vastgesteld.

Deze compacte kadernotitie geeft een overzicht van de ontwikkelingen op de taakvelden die bij de veiligheidsregio zijn belegd en die relevant zijn voor het nieuwe beleidsplan. Tijdens de bespreking van deze kadernotitie in de gemeenteraad worden de ontwikkelingen nader toegelicht,

Proces

Voor de zomervakantie vindt de bespreking plaats van het risicoprofiel met de achttien gemeenteraden in de regio Hollands Midden.

In een parallel traject wordt met overige interne en externe partners gewerkt aan het nieuwe beleidsplan. Het doel is om te komen tot een beleidsplan, dat kan dienen als een gemeenschappelijke agenda voor alle betrokken partijen op de taakvelden van de veiligheidsregio. Het nieuwe concept- beleidsplan wordt besproken in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 19 september a.s.

Hierna vindt consultatie van de gemeenteraden plaats en wordt het concept-beleidsplan besproken met de gemeenteraden door de burgemeesters. (artikel 14 Wet veiligheidsregio's).

De planning is dat het beleidsplan eind dit jaar of begin volgend jaar (afhankelijk van de behandeling in gemeenteraden) definitief kan worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Het beleidsplan vormt de basis voor de programmabegroting en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's van de veiligheidsregio. In het beleidsplan is ook een financiële paragraaf opgenomen.

Opzet

Binnen het werkgebied en de taakvelden van de veiligheidsregio werken verschillende besturen en (hulpverlenings-)organisaties samen bij de uitvoering van de taken van de veiligheidsregio (netwerkorganisatie¹).

Het doel is om te komen tot een beleidsplan, dat kan dienen als een gemeenschappelijke agenda voor alle betrokken partijen op de taakvelden van de veiligheidsregio.

De opzet van het nieuwe beleidsplan is anders dan de twee eerdere beleidsplannen. Deze waren met name gericht op de crisisbeheersingstaken van de veiligheidsregio. Voor de overige taken werden afzonderlijke meerjarenplannen opgesteld. Het nieuwe beleidsplan omvat alle taken van de veiligheidsregio: (multidisciplinaire) risico- en crisisbeheersing, GHOR, bevolkingszorg, meldkamer,

¹ De drie hulpdiensten (brandweer, politie, GHOR), gemeenten en crisispartners (o.a. Defensie, waterschappen, omgevingsdiensten, Rijkswaterstaat, vitale infrastructuurpartners, RDOG, provincie Zuid-Holland, Ministerie van Justitie en Veiligheid, aangrenzende Veiligheidsregio's etc.).

brandweer (incl. overlappende beleidsvoornemens). Deze opzet past bij de ontwikkeling van de veiligheidsregio, zoals ook vastgesteld in het nieuwe organisatieplan en zal het bestuur en de directie(s) verder ondersteunen in hun sturende rol hierop.

Ontwikkelingen

Om zicht te krijgen op de beleidsthema's voor het nieuwe beleidsplan zijn, naast de thema's uit het nieuwe risicoprofiel, ook de overige ontwikkelingen op de taakvelden van de veiligheidsregio in beeld gebracht.

Deze ontwikkelingen worden in deze kadernotitie kort en bondig toegelicht. Tijdens de behandeling in de gemeenteraad bestaat uiteraard de gelegenheid om hier dieper op in te gaan. In de komende periode worden deze ontwikkelingen ook nog nader geduid door de veiligheidsregio en haar partners. Belangrijk hierbij te vermelden is, dat de veiligheidsregio en haar crisispartners al grote en belangrijke stappen hebben gezet op de taakvelden van de veiligheidsregio in de afgelopen jaren. Een belangrijke opgave, ook in het nieuwe beleidsplan, is om deze resultaten te borgen en te continueren.

Risicoprofiel

Uit het nieuwe risicoprofiel komen vier thema's naar voren die een plek krijgen in het nieuwe beleidsplan: klimaatadaptatie, energietransitie, continuïteit en cybersecurity (als verbijzondering binnen continuïteit). De inspanningen op deze thema's worden nader uitgewerkt in het nieuwe beleidsplan.

Ontwikkeling taakvelden veiligheidsregio

Binnen de taakvelden van de veiligheidsregio doen zich de volgende ontwikkelingen voor:

(Multidisciplinaire) risico- en crisisbeheersing

Binnen het taakveld (multidisciplinaire) risico- en crisisbeheersing worden vijf gezamenlijke rode draden onderkend:

1 Meer samenhang in de ontwikkeling van risicobeheersing (koude fase)

Binnen de veiligheidsregio zijn diverse, losse acties inzet op het gebied van risicogericht werken, risicoduiding, evenementenveiligheid, nieuwe omgevingsrecht, (brand)veilig leven, etc. Het is zaak om deze ontwikkelingen door te zetten, te verbreden (en tegelijkertijd keuzes te maken over de rolverdeling) en meer samenhang aan te brengen, zodat integraal risicomangement ontstaat.

2 Versterken startend vermogen (lauwe fase)

De informatiepositie van de veiligheidsregio wordt steeds sterker en dient ingezet te worden als 'startmotor' om in de lauwe fase (opstartfase naar mogelijke crisis) haar gemeenten en partners tijdig te kunnen attenderen, alerteren, alarmeren en hierop samen te kunnen anticiperen.

3 Breder inzetbaarheid als (gemeentelijke) crisisorganisatie (warme fase)

De organisatie en ervaring van de veiligheidsregio als crisisorganisatie is ook goed bruikbaar in nieuwe, andere typen crises (anders dan GRIP-structuur; sociale, maatschappelijke en hybride veiligheidsvraagstukken). Het gaat dan om (ontkleurd) crisismanagement, informatiemanagement en crisiscommunicatie.

4 Veiligheidsregio meer van en voor gemeenten

De veiligheidsregio voert gemeentelijke taken uit op regionaal niveau, binnen een breder veiligheidsdomein. Het benutten en gebruik maken van elkaars kunde en positie hierbinnen zal bijdragen aan de ontwikkeling van integraal veiligheidsbeleid en de uitvoering hiervan. De verbinding tussen gemeenten en de veiligheidsregio moet versterkt worden.

5 Invullen netwerkkrol

De taakuitvoering door de veiligheidsregio vindt voor een belangrijk deel plaats binnen netwerken met veel, verschillende (veiligheids)partners. Het is daarom van belang om steeds in de goede rol en positie met de juiste partners hieraan uitvoering te geven. Het opstellen van een partnerprofiel is hiervoor noodzakelijk. Verdere afstemming met de veiligheidsregio Haaglanden is nodig aangezien het werkveld van de politie-eenheid Den Haag in beide veiligheidsregio's ligt.

GHOR

Door de ontwikkelingen rond de traumaregio's in Nederland dient de samenwerking tussen de GHOR en het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ) te worden versterkt. Het gaat hierbij om de afstemming tussen reguliere traumazorg en acute zorg bij rampen en crises.

Verder dient informatiedeling met hulpdiensten en zorginstellingen bij te dragen aan een verbeterde hulpverlening aan specifieke doelgroepen zoals verminderd zelfredzamen en de informatievoorziening bij rampen en crises.

Tot slot speelt de veranderende wet- en regelgeving rondom de Wet ambulancezorg mogelijk een rol bij de organisatie van de ambulancedienst.

Bevolkingszorg

Het aantal verminderd zelfredzamen neemt toe. De informatiepositie over deze doelgroep dient versterkt te worden en de risicocommunicatie dient meer toegesneden te worden op deze doelgroep. Er worden door de samenleving steeds zwaardere eisen gesteld aan het optreden van de overheid en crisisfunctionarissen ten tijde van crises. Dit dient vertaald te worden in het aangeboden vakbekwaamheidsprogramma en in het op orde houden van de (regionale) piketgroepen. Crisiscommunicatie neemt een steeds belangrijkere rol in. De organisatie van de crisiscommunicatie dient hierop toegerust te worden, zowel de organisatie hiervan in het eerste uur als ook de rol in de nafase zal versterkt moet worden.

Functies binnen en processen van Bevolkingszorg hebben ook meerwaarde voor gemeenten en partners in andere dan opgeschaalde situaties. Deze bredere inzetbaarheid dient nader onderzocht te worden. Dit geldt ook voor de rol van het bureau gemeentelijke crisisbeheersing in deze.

Gemeenschappelijke Meldkamer

In 2021 start de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS). Bij de overgang naar de LMS dient het beheer van de meldkamer (incl. de governance) opnieuw ingeregeld te worden.

Verder fungeert de meldkamer als startmotor bij de incidentbestrijding/crisisbeheersing en krijgt ze een steeds centralere positie in de informatiestromen van hulpdiensten. Dit dient in goede afstemming en samenwerking met de hulpdiensten nader vorm en inhoud te krijgen.

Ook nieuwe innovaties (o.a. introductie locatiebepalingstechniek, 112-app, beeld-/videosturing) spelen een steeds belangrijke rol in het werk van de meldkamer.

Brandweer

Een grote opgave is de brandweezorg vanuit 47 kazernes te continueren met gelijktijdige, grote investeringen op het gebied van materieelvervanging, arbeidshygiëne, uitruk op maat en brandveilig leven.

Gelet op demografische, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen (o.a. vrijwilligers werven en behouden, complexere branden vanwege technologische ontwikkelingen, tweede loopbaanbeleid en mogelijke consequenties Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) voor vrijwilligers) dienen de gevolgen voor het huidige bedrijfsmodel van de brandweer onderzocht te worden.

Tot slot

In deze kadernotitie zijn ontwikkelingen geschetst zoals die door de het bestuur en de leden van de veiligheidsdirectie zijn onderkend. De gemeenteraden worden uitgenodigd om aanvullende

ontwikkelingen en wensen voor het nieuwe beleidsplan in te brengen. Samen maken we ons sterk voor de veiligheid in de Veiligheidsregio Hollands Midden!